

ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΞΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- Διαστηματικό περιεχόμενο: βασικοί ορισμοί και κατηγορίες διαστημάτων, ονόματα και είδη διαστημάτων, διαστηματικές αναστροφές, διαστηματικό περιεχόμενο μειζόνων και ελασσόνων κλιμάκων
- Φθογγικές συλλογές: φυσική, αρμονική και μελωδική ελάσσονα κλίμακα, σχετικές κλίμακες, ελάσσονες κλίμακες με διέσεις και υφέσεις, ομώνυμες κλίμακες.
- ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ (ΣΟΛΦΕΖ) ΠΑΤΗΣΤΕ **ΕΔΩ**. ΟΛΕΣ ΟΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΕΣ.

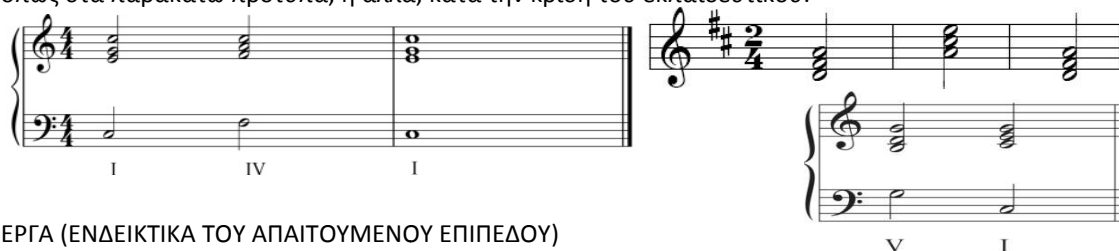
ΠΙΑΝΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

- ΚΛΙΜΑΚΕΣ: Do+ (2 οκτάβες σε παράλληλη και αντίθετη κίνηση), Sol+, Re+, La+, Mi+, Si+, Fa#+, Do#+, Fa+, Si + $\flat$, Mi + $\flat$, La+ $\flat$, La-, Mi-, Si-, Re-, Sol-, Do-, Fa- (1 ή 2 οκτάβες σε παράλληλη κίνηση)
- ΑΡΠΙΣΜΟΣ 1: (“σπασμένες” συγχορδίες) τρίφωνων συγχορδιών σε δύο οκτάβες με εναλλαγή και διασταύρωση χεριών σε ευθεία κατάσταση και σε αναστροφές. ΑΡΠΙΣΜΟΣ 2: («σπασμένες συγχορδίες») σε διαδοχή αναστροφών με μετάθεση του χεριού) στη ντο μείζονα με χωριστά χέρια και μαζί σύμφωνα με το παρακάτω πρότυπο ή ανάλογο κατ’ επιλογήν του εκπαιδευτικού:

Το πρότυπο αυτό μπορεί να μεταφερθεί και σε άλλες κλίμακες

- ΣΥΓΧΟΡΔΙΕΣ: Τρίφωνες συγχορδίες (“κλειστή” θέση) σε ευθεία κατάσταση και με αναστροφές στην τονική. Συνδέσεις συγχορδιών στη ντο μείζονα (ή σε άλλες βασικές τονικότητες) με τις εξής αρμονικές ακολουθίες: I-IV-I, I-V-I ή V-I όπως στα παρακάτω πρότυπα, ή άλλα, κατά την κρίση του εκπαιδευτικού:

ΕΡΓΑ (ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΤΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΟΥ ΕΠΙΠΕΔΟΥ)

- ΣΠΟΥΔΕΣ:
 No.117 (Ε. Γκνέσινα) [staccato-legato-non legato με ισοκράτημα του αριστερού χεριού]
 No.127 (Α. Νικολάεβ) [διασταύρωση χεριών, legato-staccato]
 GINDIN R.S, KARAFINKA M.N-Σπουδές για Πιάνο διαφορετικής τεχνικής (τεύχος 1):Από το κεφάλαιο 1 «Ακολουθία θέσης» προτείνονται οι Σπουδές No.10-16
 SHITTE, L. (Λ.Σίττε) 25 Μικρές Σπουδές Op.108: No.2 σε C major (legato), No.10 σε Bes major (staccato, εναλλαγή δαχτύλων)
 CZERNY-GERMER (50 Little studies) part 1: No.1 σε C major (legato για 3ο,4ο,5ο δάχτυλα με συγκοπές), No.5 σε C major (legato-όλα τα δάχτυλα), No.9 σε G major (παράλληλη κίνηση)
 CZERNY, C.-Practical Method for Beginners on the pianoforte Op.599: No.14(staccato- τρίτες), No. 19 (legato-πέραςμα του αντίχειρα)
 CZERNY, C 100 PROGRESSIVE STUDIES without Octaves Op.139, Vol.1:
 Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού
 GURLITT, C Op.101 : No.1 «March» (non legato- staccato)
 GURLITT, C. - The Easiest studies, Op. 83 Book 1: No.1 σε C major (σπαστές συγχορδίες)
 BERENS, H. Op.70 (Book 2): No.27 σε C major (legato ανά 3 νότες, μικρά μοτίβα), No.36 σε C major (legato, passage)
 BERENS, H. Op.70 (Book 3): No.39 σε A minor «Swedish Dance» (staccato-legato, ανεξαρτησία χεριών)
 D.KABALEVSKY, 24 Little pieces Op.39: Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού
 Μέθοδος Πιάνου Για αρχάριους (Charles HERVÉ και Jacqueline POUILLARD): Από το κεφάλαιο «Τα όγδοα»: Σπουδή αρ.2, Από το κεφάλαιο «Τρίφωνες συγχορδίες»: Σπουδή (C.CZERNY) σε C major (Ανεξαρτησία χεριών), Από το κεφάλαιο «Σπουδές»: No.67 σε C major (DUVERNOY), [legato-σπαστές συγχορδίες στο αριστερό χέρι]
 H.LEMOINE - Etudes Enfantsines Op.37 Book 1: No.1 in C major (legato-passage, δεξί χέρι), No.2 in C major (legato-passage, αριστερό χέρι)
 J.B.DUVERNOY-Ecole primaire Op.176 (Book 1): Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού και κυρίως από αρ.3-18
 J. THOMPSON: John Thompson's Modern Course for the piano, Δεύτερο Τεύχος: Hop Ο' My Thumb (στροφή 2ου πάνω από αντίχειρα), Puck (στροφή 3ου πάνω από αντίχειρα), Étude – σε Mi ύφεση μειζ. (σπασμένες συγχορδίες)

IRINA BOYKO «Τζάζ Ακουαρέλλες για πιάνο»: Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

Wesley Schaum: Rhythm and Blues: Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

B. BARTÓK «MIKROKOSMOS» (Volume 1): Στην ευχέρεια του εκπαιδευτικού

• ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΟ/ΠΡΟΚΛΑΣΙΚΟ ΕΡΓΟ:

BACH, C.P.E. Μενουέτο από τη μέθοδο πιάνου για αρχάριους Charles Hervé και Jacqueline Pouillard

RAMEAU, J.P. Menuet en Rondeau από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol.1

BARTÓK, B. Mikrokosmos, Vol II και ιδιαίτερα τα κομμάτια με αρ. 40, 41, 42, 46 και 50.

MOZART, L. Minuet σε ρε ελάσσονα (from Notebook for Wolfgang) από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol.1

TELEMANN, G.P. Fantasia σε σολ ελάσσονα (Allegro Moderato) από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol 1

DUNCOMBE, W. Sonatina από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol.1

MORHANGE MOTCHANE, M. Le Tambourin (d'après Rameau), Gigue & Gavotte Louis XIII από το βιβλίο Le Petit Clavier

WITTHAUER, Ζιγκ από τη μέθοδο πιάνου για αρχάριους Charles Hervé και Jacqueline Pouillard

KUNZ, K.M. 200 Little Canons for 2 parts, op. 14 και ιδίως 15, 18 & 21.

• ΕΡΓΟ ΚΛΑΣΙΚΗΣ Ή ΜΕΤΕΠΕΙΤΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

HUMMEL, J.N. Σκωτσέζικος χορός από τη μέθοδο πιάνου για αρχάριους Charles Hervé και Jacqueline Pouillard

HAYDN, F.G.: German Dance (Moderato) από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Volume 1

KABALEVSKY, D. Waltz, αρ.13 από το έργο 24 Little Pieces, op.39

KHACHATURIAN, A. Andantino, αρ. 1 από το έργο Album for children

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ, Γ.Α. Μινιατούρα 1 & 2 από τις Έξι Μινιατούρες - κομμάτια πιάνου για παιδιά

ΣΚΑΡΒΕΛΗΣ, Μ. Αλφαβητάριο για πιάνο, και ιδιαίτερα τα κομμάτια Etude και Βοηθητικές γραμμές

SHOSTAKOVICH, D. March, αρ.1 από το έργο A childhood notebook, op. 69

MOZART, W.A Μενουέτο από τη μέθοδο πιάνου για αρχάριους Charles Hervé και Jacqueline Pouillard.

BARTÓK, B. Andante, αρ.3 από το έργο For Children, Part 1: Hungarian melodies

BRAHMS, J. Ένα μικρό βαλς από τη μέθοδο John Thompson's Modern Course for the piano, Πρώτο Τεύχος

ΒΕΕΘΟΒΕΝ, L.v. Russian Folk Song από την ανθολογία Essential Keyboard Repertoire, Vol 1.

BARTÓK, B. Sorrow, αρ. 7 από το έργο For Children, Vol. II: Slovakian Folk Tunes

ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ, Μ. Une rose s' effeuille από το έργο Παιδικά κομμάτια για πιάνο

MARTIN, G. Μπούγκι νο. 1 από τη μέθοδο πιάνου για αρχάριους Charles Hervé και Jacqueline Pouillard

ΕΞΕΤΑΣΗ-ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΙΑΝΟΥ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΥ

- Μία κλίμακα σε μία οκτάβα (ή δύο)
- Ένας αρπισμός ("σπασμένες συγχορδίες") σε δύο διαδοχικές οκτάβες με εναλλαγή και διασταύρωση χεριών τρίφωνων συγχορδιών σε ευθεία κατάσταση και με αναστροφές
- Μία τρίφωνη συγχορδία σε ευθεία κατάσταση και με αναστροφές
- Τρία μουσικά έργα: Τα κομμάτια να είναι μικρής έκτασης και επιλογή αντίστοιχα από τις τρεις διαφορετικές παραπάνω ομάδες-κατηγορίες έργων, δηλαδή: Μία σπουδή, Ένα πολυφωνικό/προκλασικό έργο ή μέρος αυτού, -Ένα έργο κλασικής ή μετέπειτα περιόδου ή μέρος αυτού. Τα κομμάτια να έχουν διαφορετικά μουσικά και τεχνικά χαρακτηριστικά και μπορεί να προέρχονται από τη (τις) μέθοδο (μεθόδους) που χρησιμοποιήθηκε (-καν). Η σπουδή να είναι σχετικά γρήγορη με ανεξαρτησία των δύο χεριών.

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

- Αρχαία Ελληνική Μουσική: απόδοση όρου "αρχαία ελληνική μουσική" / χρονικά πλαίσια / περίοδοι / μουσική θεωρία / γλώσσα – μελωδία / μουσικά όργανα / μουσικά είδη / λείψανα αρχαίας ελληνικής μουσικής.
- Βυζαντινή Μουσική: απόδοση όρου "βυζαντινή μουσική" / χρονικά πλαίσια / ιστορικό & κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο / περίοδοι / θρησκευτική εκκλησιαστική μουσική / η εξέλιξη της γραφής μέχρι τον 12ο αιώνα / είδη μέλους / μουσικά όργανα.
- Θρησκευτική και Κοσμική Μουσική κατά το Μεσαίωνα: ιστορικό & κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο / θρησκευτική μουσική / κοσμική μουσική / μουσικά όργανα / πρώιμη πολυφωνία / ελλαδικός χώρος.
- Αναγέννηση: ιστορικό & κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο / γενικά χαρακτηριστικά / μουσική των γαλλοφλαμανδών συνθετών / ελλαδικός χώρος.
- Μπαρόκ: περίοδοι – ιστορικό πλαίσιο / ιδεολογικό & κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο / νεωτερισμοί στη μουσική / όπερα και ορατόριο (Ιταλία) / οργανική μουσική (Ιταλία - Γερμανία) / όπερα και οργανική μουσική (Γαλλία – Αγγλία) / ώριμο Μπαρόκ / ελλαδικός χώρος.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ

- Ήχος Δ' Λέγετος, ήχος πλ. Α', Ήχος πλ. Δ' κατά τριφωνία: Θεωρητικά στοιχεία (αρχική μαρτυρία, απήχημα, κλίμακα, δεσποζόντες φθόγγοι, καταλήξεις), σύντομα (ειρμολογικά) μέλη στους εν λόγω ήχους (κεκραγάρια, εσπέρια στιχηρά και απόστιχα κατ' επιλογή, πασαπνοάρια, αίνои κατ' επιλογή) και παραδοσιακά τραγούδια (στους ίδιους ήχους).

ΤΑΜΠΟΥΡΑΣ

- ΡΥΘΜΟΣ ΕΠΤΑΣΗΜΟΣ

Ήχος Α΄, Ήχος λέγετος. Στολίδια, εκφραστικά μέσα (vibrato, legato, τάι-τα). Χαμηλή θέση – Ψηλή θέση. Παραχορδή. Ρυθμός πεντάσημος. Ήχος Γ΄ και Βαρύς. Ήχος Δ΄.

- ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Ρυθμική συνοδεία σε συρτό καλαματιανό και μαντηλάτο (δύο δομές 7σήμες 3-4 και 4-3). Κομμάτια σε ήχο Α΄. Βου χαμηλότερο από το βου του πλ του Δ΄ όταν έλκεται από τον Πα στις τελικές καταλήξεις της μελωδίας. Εισαγωγή σε συρτό και καλαματιανό Α΄ ήχου. Σύντομη αναφορά στους τόπους προέλευσης των κομματιών και στον ιδιαίτερο μουσικό πολιτισμό τους. Ήχος λέγετος, κομμάτια. Εισαγωγή καλαματιανού σε λέγετο. Vibrato. Ρυθμικό vibrato. Legato. Τάι-τα. Εξάσκηση των παραπάνω σε απλά μοτίβα. Εφαρμογή των στολιδιών σε ήδη διδαγμένα κομμάτια. Χαμηλή θέση: το πα στην 1η χορδή ανοιχτή. Ψηλή θέση: το πα στην 1η χορδή στη θέση δι της προηγούμενης διάταξης. Εντοπισμός των αλλοιώσεων (σύστημα κατά το δια 4 επί το οξύ). Εκτέλεση διδαγμένων κομματιών στη ψηλή θέση. Ρυθμικές ασκήσεις σε 5σημο ρυθμό. Κομμάτια σε 5/4 (πχ Τσακώνικος), 5/8 (π.χ., Κάτω στη Ρόδο, χορός Μπαϊντούσκα). Ασκήσεις με τρίχα. Τονισμός και στην άρση (τρίχα με θέση-άρση). Κομμάτια σε ήχο Γ΄ και σε Βαρύ από γα. Παρατήρηση και εντοπισμός της διαφοράς των δύο αυτών ήχων. Κούρντισμα της μεσαίας χορδής δι σε γα. Κομμάτια σε ήχο Δ΄. Παρατήρηση της σχέσης του Δ΄ ήχου με τον λέγετο, τον πλ του Δ΄ και τον Α΄.

- ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ)

Όλα τα πουλάκια (Ήχος Α΄), Άσπρα μου περιστέρια (Ήχος Α΄), Βρύση μου πετροκάμαρη (Ήχος Α΄), Μαυρουδής (Ήχος Πλ. Α΄), Σήμερα γάμος γίνεται (Ήχος Δ΄ Λέγετος), Βλάχα Νάξου (Ήχος Δ΄ Λέγετος), Μάνα μ' σγουρός βασιλικός (Ήχος Δ΄ Λέγετος), Τριανταφυλλιά μου κόκκινη (Ήχος Πλ. Δ΄), Στη Νιάουσα γλυκό κρασί (Ήχος Πλ. Δ΄), Όλες οι παπαρούνες (Ήχος Βαρύς), Χρυσό δενδρί (Ήχος Βαρύς), Βλέπω καράβια κι έρχονται (Ήχος Βαρύς), Μπαϊντούσκα (Ήχος Α΄).

ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Για την κατάταξη στη Γ' τάξη Γυμνασίου η εξέταση στο όργανο επιλογής είναι ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ. Η ύλη ανά μουσικό όργανο και ανά τάξη βρίσκεται **ΕΔΩ**. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος επιθυμεί να εξεταστεί σε άλλο μουσικό όργανο, το οποίο δεν περιλαμβάνεται στον σχετικό κατάλογο, παρακαλούμε όπως απευθυνθείτε στο σχολείο.

ΟΛΑ ΤΑ ΕΡΓΑ ΘΑ ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΜΝΗΜΗΣ.